Stuk **998** (2006-2007) – Nr. 3

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

4 december 2006

BELEIDSBRIEF

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Beleidsprioriteiten 2006-2007

MOTIE VAN AANBEVELING

van de dames Marijke Dillen, Gerda Van Steenberge en Greet Van Linter en de heren Felix Strackx en Eric Tack

Zie:
998 (2006-2007)
– Nr. 1: Beleidsbrief
– Nr. 2: Verslag

Het Vlaams Parlement,

– gehoord de bespreking van de beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin – Beleidsprioriteiten 2006-2007;

– gehoord het antwoord van minister Inge Vervotte;

– gelet op het bijzondere belang van welzijn, volksgezondheid en gezin voor de hele Vlaamse bevolking;

– vraagt de Vlaamse Regering:

1° onmiddellijk overleg te starten met de federale Regering met het oog op de snelle, volledige overheveling van alle bevoegdheden inzake gezin, welzijn en gezondheid en ook van de hele sociale zekerheid naar Vlaanderen, om zo een eigen volwaardig, autonoom en integraal beleid te kunnen voeren, dat aangepast is aan de wensen en behoeften van de Vlamingen;

2° binnen de bevoegdheid Welzijn, Volksgezondheid en Gezin een duidelijk overzicht te geven van alle initiatieven die binnen de geformuleerde beleidsdoelstellingen prioriteit krijgen, gekoppeld aan een duidelijke planning en timing;

3° onmiddellijk werk te maken van een vereenvoudiging van de regelgeving en van een administratieve vereenvoudiging met één centraal dossier en een verlenging van de duurtijd van medische attesten;

4° blijvend te investeren in de mensen die in de welzijnssector werken, vaak in moeilijke omstandigheden, tijdens moeilijke uren, zoals 's nachts en in het weekend, maar die altijd ter beschikking staan van de zorgbehoevenden en van wie de bevolking in de toekomst meer dan ooit afhankelijk zal zijn, en te ijveren voor een verbetering van hun arbeidsstatuut en van de financiële verloning;

5° wat het gezinsbeleid betreft:

a) een beleid uit te stippelen dat kwaliteitsvol, kindvriendelijk, volwaardig en volledig rekening houdt met het gezin en dat het gezin in zijn onvervangbare plaats in de samenleving laat en waar nodig teruggeeft. Daartoe moeten alle discriminaties van gezinnen omdat ze gezin zijn, onmiddellijk en volledig worden weggewerkt;

b) bij hoogdringendheid een gezinseffectenrapport in te voeren waarbij alle beleidsmaatregelen worden onderzocht op hun invloed op de gezinnen;

c) een volwaardig en geïntegreerd beleid te voeren waarbij gezinnen die bewust kiezen voor kinderen, financieel noch professioneel gestraft worden maar moeten kunnen rekenen op financiële, fiscale en economische ondersteuning en op de uitbouw van sociale voorzieningen die gezinnen met kinderen zo ruim mogelijk bijstaan;

d) gezinnen te stimuleren in hun kinderwens door de toekenning van een kostendekkende geboortepremie en de invoering van een bijzondere tegemoetkoming aan gezinnen met kinderen;

e) een strategisch plan uit te werken dat een grondig antwoord biedt op de toenemende demografische problemen;

f) de volledige gelijkwaardigheid van man en vrouw en van de thuiswerkende en de buitenhuiswerkende ouder in het beleid te vertalen in concrete maatregelen, die de gelijkwaardigheid ondersteunen;

g) een volwaardig statuut toe te kennen aan de ouder die er bewust voor kiest thuis te blijven voor de opvoeding van de kinderen, gekoppeld aan een financiële tegemoetkoming en aan een pensioenkrediet;

h) op een dynamische wijze de harmonieuze combinatie van gezin en arbeid te steunen;

i) een stimulerend beleid te voeren dat ondernemingen steunt bij de uitbouw van een gezinsvriendelijke bedrijfscultuur, waarbij onder meer gedacht kan worden aan een gezinsvriendelijke arbeidsreglementering en gezinsvriendelijke werkuren, aan de uitbouw van telewerken waar mogelijk, aan

het geven van fiscale stimuli aan bedrijven voor de organisatie van diensten voor het gezin enzovoort;

j) een degelijke, betaalbare en kwaliteitsvolle kinderopvang uit te bouwen met onmiddellijke wegwerking van alle bestaande wachtlijsten, waarbij het belang van het kind centraal staat, met een maximale verrekening van de gezinsdraagkracht in de ouderbijdrage en met verhoogde aandacht voor flexibele opvang en opvang van zieke kinderen, gekoppeld aan de draagkracht van het kind;

k) de uitwerking van een volwaardig statuut voor de onthaalouder te bepleiten, in overleg met de federale Regering;

l) ruime mogelijkheden te creëren voor loopbaanonderbreking omwille van gezinsredenen en familiale redenen, en de uitbreiding van het systeem van Vlaamse aanmoedigingspremies voor loopbaanonderbreking te bevorderen door de premies te verhogen, waardoor loopbaanonderbreking ook toegankelijk wordt voor lagere inkomensgroepen en eenoudergezinnen;

m) aandacht te hebben voor de ondersteuning van kwetsbare alleenstaanden met kinderen door een gerichte gezinsbegeleiding, en in het bijzonder door de mogelijkheden te scheppen die hen de kans te geven op een gezinsvriendelijke manier uit werken te kunnen gaan, zonder dat ze het risico lopen de kinderen te verliezen;

n) aan gezinnen inspraak te geven in het beleid. In alle Vlaamse adviesraden die materies behandelen die traditioneel zeer belangrijk zijn voor gezinnen, moet de grootste gezinsbeweging van Vlaanderen vertegenwoordigd zijn. Ook binnen de SERV moet de Gezinsbond een plaats krijgen als volwaardige gesprekspartner;

o) een geïntegreerde aanpak van intrafamiliaal geweld uit te werken met in het bijzonder aandacht voor kindermishandeling;

p) supplementaire plaatsen met uitsluitend Nederlandstalige kinderopvang te creëren in Brussel;

6° wat het ouderenbeleid betreft:

a) in alle beleidsdomeinen volwaardig rekening te houden met de belangen van ouderen;

b) een beleid uit te werken waarbij de maatschappelijke positie van oudere mensen gunstig wordt beïnvloed, waarbij de sociale integratie van senioren wordt verbeterd en gestimuleerd en waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan de alleenstaande ouderen;

c) een evaluatie te maken van de leeftijdsgebonden regelgeving, en daarbij ook een stappenplan uit te werken om alle knelpunten in verband met leeftijdsgrenzen in de Vlaamse regelgeving weg te werken en de leeftijdsgrenzen, waar dat objectief nodig is, te vervangen door andere criteria;

d) een analyse te maken van de kosten voor thuiszorg, thuisverpleging en het verblijf in rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen, en de bijdrage die oudere en zieke behoeftige mensen moeten betalen te beperken;

e) nieuwe impulsen te geven aan de verdere uitbouw van de thuiszorg en aan de effectieve ondersteuning van de mantelzorg, aangezien de meeste bejaarden thuis verzorgd wensen te worden, en ook een statuut uit te werken voor de mantelzorgers en de thuiszorgers, met bijzondere aandacht voor het toezicht op de ontwikkeling van dementie en het bewaken van de veiligheid van dementerende bejaarden;

f) de nodige financiële middelen vrij te maken om de wachttijden in de thuis- en residentiele zorg weg te werken, en daarbijvoldoende aandacht te besteden aan de geografische spreiding van de RVT's en aan de Nederlandstalige voorzieningen in Brussel;

g) bijzondere aandacht te besteden aan ouderenmishandeling, en verhoogde inspanningen te leveren om die vroegtijdig te detecteren en op een passende en professionele wijze te bestrijden;

h) het kleinschalig wonen voor dementerenden in een erkend rustoord te stimuleren, wegens het belang van projecten die de thuissituatie nabootsen;

7° inzake het beleid voor mensen met een handicap:

a) bij hoogdringendheid voldoende financiële middelen vrij te maken om de onaanvaardbare wachtlijsten in de gehandicaptensector onmiddellijk en definitief weg te werken;

b) bijgevolg meer te investeren in zowel vraaggestuurde als aanbodgestuurde zorg, waarbij zowel persoonsgebonden budgetten en het persoonlijke assistentiebudget als het gesubsidieerde aanbod moeten worden ondersteund, en de budgetten aanzienlijk moeten worden verhoogd om op die manier de te lange wachtlijsten weg te werken. Een toereikend aanbod, betaalbaarheid en kwaliteit zijn daarbij essentiële basisvereisten;

c) de toegankelijkheid van alle openbare gebouwen te verbeteren, en de eigenaars van private gebouwen die voor het publiek toegankelijk zijn, te stimuleren om de toegankelijkheid te bevorderen;

8° wat het beleid inzake jeugdhulp betreft:

a) te ijveren voor de overheveling van het volledige jeugdrecht en onmiddellijk werk te maken van een volledig Vlaams jeugdrecht met daarin geïntegreerd een Vlaams jeugdsanctierecht;

b) bij het uitwerken van structurele maatregelen ter bestrijding van armoede, bijzondere aandacht te hebben voor alle gezinnen die een beroep moeten doen op de bijzondere jeugdbijstand;

c) initiatieven te nemen voor een kwalitatieve en kwantitatieve uitbreiding van de rechtstreeks toegankelijke hulp waarbij ook aandacht moet worden besteed aan opvoedingsondersteuning;

d) in overleg met de federale Regering een eigen jeugdgevangenis in Vlaanderen op te richten, met voldoende plaatsen voor gevaarlijke en hardnekkig recidiverende jongeren die ernstige criminele feiten hebben gepleegd;

e) snel werk te maken van supplementaire infrastructuur om de capaciteit van de gesloten gemeenschapsinstellingen gevoelig te verhogen en daarbij ook in plaatsen te voorzien voor niet-begeleide minderjarigen om hen te beschermen tegen mensensmokkelaars en pooiers;

f) tegelijkertijd voldoende integratieprojecten uit te werken om jongeren die in een gesloten instelling verblijven de nodige vakkennis en gedragsbekwaamheid bij te brengen en om hen op die manier voor te bereiden op en te begeleiden bij hun reïntegratie in de maatschappij;

g) de efficiëntie van alternatieve straffen goed te controleren en een zwaardere maatregel op te leggen aan de jongeren die zich niet aan de opgelegde maatregelen houden;

9° wat het gezondheidsbeleid betreft:

a) de investeringen in preventieve gezondheidszorg en gezondheidspromotie sterk op te drijven met bijzondere aandacht voor de belangrijkste oorzaken van gezondheidsproblemen, zoals ongezonde leef- en werkgewoonten en een lage scholing, en de Vlaming te overtuigen van de eigen verantwoordelijkheid om over zijn/haar gezondheid te waken, met bijzondere aandacht voor de toenemende problematiek van de zwaarlijvigheid;

b) inzake drugspreventie te starten vanuit een consequent, rechtlijnig ontradingsbeleid, met bijzondere aandacht voor de gezondheids- en verslavingsgevaren bij het gebruik van drugs, gekoppeld aan een degelijke begeleiding van de druggebruikers en -verslaafden, en dat beleid op een geïntegreerde manier uit te werken met betrokkenheid van alle actoren;

c) de inspanningen inzake tabakspreventie op te drijven, met bijzondere aandacht voor rookstopbegeleiding, de middelen te verhogen, en er bij de federale regering op aan te dringen dat de middelen van het Tabaksfonds integraal naar Vlaanderen worden overgeheveld, zodat de Vlaamse Regering een volledig preventiebeleid ter zake kan uitwerken;

d) inzake preventiebeleid ook meer aandacht te besteden aan soa en in het bijzonder aan

aids, gezien de verontrustende toename van die aandoeningen;

e) in het kader van abortuspreventie zwangerschapsbegeleidingscentra op te richten waar zwangere meisjes en vrouwen de nodige psychologische, materiële en sociale ondersteuning krijgen;

f) in het kader van de geestelijke gezondheidszorg voldoende initiatieven te nemen ter preventie van zelfmoord en depressie en daartoe de structureel uit te breiden om de wachtlijsten weg te werken;

g) in het bijzonder meer aandacht te besteden aan de toenemende problematiek van psychische problemen en depressies bij kinderen en jongeren;

h) in het kader van preventie de eerstelijnszorg prioritair als eerste partner te betrekken bij het beleid, en daarbij de essentiële rol van de huisarts te erkennen;

i) de preventie uit te breiden tot andere aandoeningen zoals bijvoorbeeld huidkanker, darmkanker, prostaatkanker, baarmoederhalskanker, osteoporose en glaucoom;

j) alle organisaties die zich met preventie bezighouden en die gesubsidieerd worden, door te lichten en te evalueren op de kosten-batenverhouding, teneinde de verdere subsidiëring afhankelijk te maken van die evaluatie;

k) meer aandacht te besteden aan de geestelijke gezondheidszorg, een afdwingbaar recht op dringende psychosociale hulp te erkennen en de de wachtlijsten weg te werken door een systematische en structurele uitbreiding van de capaciteit;

10° in het kader van de armoedebestrijding:

a) een structureel beleid inzake armoede uit te werken, waarbij onder meer aandacht wordt besteed aan een Vlaams werkgelegenheidsbeleid om zo veel mogelijk mensen werk te bezorgen, en aan een toegankelijk en betaalbaar onderwijs, aan openbaar vervoer, gezondheidszorg, huisvesting en aan rechtsbedeling voor iedereen;

b) bijzondere aandacht te besteden aan de problematiek van de schuldbemiddeling en structurele maatregelen uit te werken om voor die problematiek oplossingen ten gronde uit te werken;

11° een beleidsplan 'Algehele strategie ter preventie van thuisloosheid' uit te werken, met bijzondere aandacht voor de samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid van alle betrokken ministeries (onder meer Welzijn, Huisvesting, Werk, Onderwijs) om te komen tot een algehele aanpak en concrete beleidsmaatregelen en tot een structurele oplossing voor alle onderliggende problemen;

12° inzake het algemene en lokale welzijnsbeleid:

a) de versnippering in het Vlaamse welzijnslandschap tegen te gaan en de bestaande organisaties op termijn te integreren in één Vlaamse Welzijnsdienst;

b) initiatieven te ontwikkelen die leiden tot de invoering van een laagdrempelig Sociaal Loket dicht bij de mensen (per (deel)gemeente of grote wijk), dat alle sociale rechten verstrekt, zoals kinderbijslag, pensioenen, werkloosheidsuitkeringen, ziekte- en invaliditeitsuitkeringen;

c) bijzondere aandacht te hebben voor de schuldbemiddeling, in overleg met alle betrokken actoren;

d) de aanbevelingen van de Beleidsnota Armoede uit 1998 om te zetten in beleidsdaden;

13° inzake de Zorgverzekering:

a) duidelijk te communiceren met de bevolking over de zorgverzekering;

b) ervoor te zorgen dat de Vlaamse Brusselaars in het kader van de zorgverzekering verzorgd kunnen worden in hun eigen taal;

c) een systeem uit te werken waarbij eenieder naar draagkracht bijdraagt tot de zorgverzekering;

d) de regelgeving en administratieve rompslomp voor wie een beroep wil doen op de

zorgverzekering, tot een minimum te beperken;

e) een periode van decretale rust in te voeren in de regelgeving;

14° inzake het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden in het licht van de toenemende vergrijzing meer middelen uit te trekken voor gebouwen in de rusthuissector, inzonderheid in Brussel.

Marijke DILLEN

Gerda VAN STEENBERGE

Greet VAN LINTER

Felix STRACKX

Erik TACK